

**ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ
МОВНО-МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ**

Українська система післядипломної освіти набула чималий досвід в організації навчально-методичної діяльності з підготовки та розвитку професійності вчителя. Особливого значення набуває переорієнтація навчального процесу від академічно-енциклопедичного до практично-дієвого і визначальною в цьому підході стає мовно-мовленнєва компетентність, яка є основою комунікативної діяльності. Зважаючи на становлення соціально-комунікативної особистості в системі загальноосвітньої школи, особливо в її початковій ланці, можна зазначити, що проблема розвитку мовно-мовленнєвої компетентності саме вчителя початкових класів залишається постійно актуальною впродовж його професійного становлення [2].

Важливим аспектом професіоналізації системи освіти є постійний розвиток професіоналізму вчителя, його компетентності. Здійснюють таку діяльність безпосередньо інститути післядипломної педагогічної освіти. відповідної компетентності. Однак, повсякденна шкільна практика демонструє недостатній рівень професійної компетентності вчителя, зумовлений постійним соціокультурним, інформаційно-комунікативним та технологічним розвитком суспільства. Це суттєво впливає на необхідність постійного розвитку та вдосконалення професійності вчителя до рівня його відповідної компетентності [1].

Усвідомлення означеної проблеми зумовило нагальну потребу в науковому обґрунтуванні й розробленні підходів щодо розвитку мовно-мовленнєвої компетентності вчителя початкових класів у системі післядипломної педагогічної освіти.

Аналіз наукових досліджень (Л.Бірюк, Н.Лісової, О.Нікулочкіної, Л.Петухової, Л.Хоружої, Ю.Тельпуховської та ін..) свідчить про наявність ґрунтовних теоретико-практичних наробок у напрямку формування і розвитку різних аспектів професійної компетентності вчителя початкових класів. Однак, проблема розвитку мовно-мовленнєвої компетентності у післядипломній освіті залишається малодослідженою.

Робота з розвитку мовно-мовленнєвої компетентності вчителя початкових класів, який вже має відповідну професійну освіту, кваліфікаційний рівень та практичний досвід педагогічної діяльності суттєво відрізняються від роботи по формуванню професійної, зокрема мовно-мовленнєвої компетентності студента. Відповідно мета та завдання, а також обсяг навчальних програм системи підготовки вчителя початкових класів суттєво відрізняється від системи підвищення кваліфікації в умовах післядипломної освіти. Саме тому цілком закономірні інші підходи до організації та змісту навчального процесу у системі підвищення кваліфікації в умовах післядипломної освіти. У зв'язку з цим нагальною є потреба у наукових розробках нових технологій і методик розвитку професійної, зокрема мовно-мовленнєвої компетентності вчителя початкових класів.

Сприяння якісному вирішенню зазначеної проблеми в умовах системи підвищення кваліфікації може бути результативним, якщо створити додаткові формуючі та розвиваючі можливості в процесі удосконалення професіоналізму вчителя, зокрема:

- забезпечення зв'язку та наступності цілей підготовки вчителів у ВНЗ та його професійного становлення в умовах післядипломної педагогічної освіти;
- корекцією змісту розвитку вчителя у системі підвищення кваліфікації, його збагачення за рахунок використання новітніх досягнень та технологій;
- підвищення рівня технологічності навчально-виховного процесу в усіх модулях комплексного удосконалення професійності вчителя (гуманітарний, фаховий, педагогічна практика, професійна діагностика, моніторинг);

- створенням умов, які сприятимуть дослідно-експериментальним дослідженням, розробкам та перевірці нових технологічних прийомів у навчально-виховному процесі;
- якісної діагностики й корекції професійної діяльності з урахуванням індивідуальних особливостей та власного досвіду;
- мотивування та стимулювання наукового, методичного, організаційного розвитку та педагогічної творчості у закладах післядипломної педагогічної освіти з орієнтиром на подальшу активну діяльність у міжкурсовий період;
- ефективне управління професійною адаптацією та розвитком педагогічної майстерності працюючого вчителя;
- раціональне та практично-дієве використання матеріально-технічної бази закладів післядипломної педагогічної освіти.

Зазначені аспекти удосконалення практичної взаємодії та науково-методично супроводу вчителів у процесі їх компетентнісного розвитку в системі післядипломної освіти не є остаточними і потребують постійних змін.

Враховуючи зміни у функціонуванні нової української школи відповідно до концепції її розвитку запропонованої Л.Гриневич, маємо розуміти, що післядипломна освіта педагогів, зокрема вчителів початкових класів, також має бути в активному пошуку різнопланових форматів постійного розвитку професійних компетентностей, в тому числі і професійної мовно-мовленнєвої компетентності як основної.

ЛІТЕРАТУРА

1. Байбара Т.М. Компетентнісний підхід в початковій ланці освіти: теоретичний аспект / Т.М.Байбара // Почат. шк. 2010. — №8.— С.46 — 50.
2. Савченко О.Я. Підготовка вчителя в контексті інновацій шкільної освіти // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання: [Зб. наук. праць] / О.Я.Савченко.- Вип. 2. – ПНУ , 2005.-271с.- С. 3-9.